

Фото з фейсбук-сторінки Першого заступника Голови Верховної Ради.

2 вересня відкрили 14-ту сесію дев'ятого скликання Верховної Ради України

Про це повідомив на своїй фейсбук-сторінці Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко:

«Відкрили першу в історії 14-ту сесію дев'ятого скликання Верховної Ради України.

Парламент виконав 83-тю статтю Конституції України, яка зобов'язує починати чергові сесії першого вівторка

лютого і першого вівторка вересня щороку.

Зосереджуємося на оборонних питаннях та євроінтеграційних цілях.

Дякуємо Силам оборони й безпеки, що, попри всі намагання ворога зупинити роботу українців, продовжуємо рухатися вперед.

Слава Україні!».

Офіційна фейсбук-сторінка Першого заступника Голови Верховної Ради України.

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко повідомив про результати засідання Парламенту 3 вересня 2025 року

Підтримано Постанову до парламентів і урядів іноземних держав, міжнародних організацій у зв'язку з убивством народного депутата України, члена депутатської фракції Політичної партії «Європейська солідарність», колишнього Голови українського Парламенту Андрія Парубія.

Вимагаємо від українських правоохоронних органів забезпечення невідкладного, професійного, прозорого та результативного розслідування убивства, за потреби — із залученням міжнародних експертів.

Закликаємо рішуче засудити цей акт політичного терору як частину агресивної війни російської федерації проти України.

Звертаємося до Європейського Парламенту та парламентів держав-членів ЄС із проханням ушанувати пам'ять Андрія Парубія та всіх українців, які загинули через агресію російської федерації хвилиною мовчання.

Окрім того, ухвалено законопроекти щодо:

►врегулювання обороту віртуальних активів в Україні — № 10225-д, за основу;

► організації трудових відносин в умовах воєнного стану — № 13335, за основу;

► діяльності Державної спеціальної служби транспорту — № 13378, за основу;

► удосконалення окремих питань діяльності в галузі державної авіації України — № 13385, в цілому;

► забезпечення поваги до суду та оперативності розгляду кримінального провадження судом — № 11387, в цілому;

► надання державними і комунальними закладами платних послуг у сфері фізичної культури та спорту, що не є орендою — № 12284, в цілому;

► визнання осіб, яких нагороджено відзнакою Президента України «Хрест бойових заслуг», особами, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною — № 13570, в цілому;

► затвердження Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 липня 2025 року «Про примусове вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» — № 13442, в цілому.

Пресслужба Апарату Верховної Ради України.

Фото rada.gov.ua.

Фото rada.gov.ua.

Комітет з питань економічного розвитку інформує про свою роботу під час тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання

► СТОР. 2

Закон України

Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу

► СТОР. 3—6

Василь Стус: життя, творчість і безсмертя

► СТОР. 7

Україна має суверенне право визначати свої безпекові домовленості та союзи, вільні від зовнішнього тиску Спільна заява співголів UNIC

Заява співголів Міжпарламентської ради Україна—НАТО (UNIC), Першого заступника Голови Верховної Ради України Олександра Корнієнка, члена Сейму Литви (колишнього міністра закордонних справ) Аудроніуса Азубаліса та голови української парламентської делегації в Парламентській асамблеї НАТО Єгора Чернева.

1. Ми засуджуємо триваючу жорстоку агресивну війну росії проти України, її цілеспрямоване ураження цивільної інфраструктури та щоденні безрозбіркові вбивства цивільних осіб, зокрема дітей. Цими діями росія прагне не тільки знищити Україну, а й дестабілізувати міжнародний безпековий порядок.

2. Ми високо оцінюємо зусилля Сполучених Штатів та президента Дональда Трампа, спрямовані на припинення цієї війни та створення підстав для справедливого і тривалого миру, який гарантуватиме безпеку України та зміцнюватиме стабільність в Європі.

3. Мирним переговорам має передувати всеосяжне припинення вогню. Основна причина цієї війни полягає в агресивному імперіалізмі росії, ревізійності та нехтуванні суверенітету своїх сусідів. Розпочавши в лютому 2022 року безпричинне і невинуватне повномасштабне вторгнення в Україну, росія порушила міжнародне право та численні міжнародні зобов'язання, включаючи Статут ООН 1945 року, Гельсінський заключний акт 1975 року, Будапештський меморандум про гарантії безпеки 1994 року та Договір про дружбу, співпрацю і партнерство між Україною і російською федерацією 1997 року. З огляду на це росія повинна продемонструвати справжню готовність до переговорів і утриматися від спроб імітувати діалог з метою скасування санкцій або продовження військових дій. Будь-які спроби нав'язати врегулювання шляхом подальшого насильства є неприйнятними і не будуть визнані міжнародним співтовариством. Винні у скоєнні злочинів під час війни повинні бути притягнуті до відповідальності.

4. Підтримуючи дипломатичні зусилля, ми наголошуємо на важливості збереження та збільшення суттєвої військової та фінансової підтримки України,

а також подальшого посилення тиску на росію, зокрема шляхом дотримання та введення обмежувальних заходів. Мир буде досягнутий лише завдяки поєднанню рішучої дипломатії, непохитної підтримки України та послідовного тиску на росію з метою припинення її незаконної війни та залучення до справжніх переговорів. Обмежувальні заходи проти росії повинні залишатися в силі і бути ще більше посилені доти, доки росія повністю не виведе свої війська з усіх окупованих територій України і не надасть справедливую компенсацію за завдані збитки. Обмежувальні заходи також повинні послідовно застосовуватися до тих країн, які прямо чи опосередковано підтримують військові дії росії, щоб підвищити ціну їхньої співпраці в агресії проти України.

5. Ми визнаємо необхідність підтримувати безперервне постачання зброї та обладнання до України, включаючи засоби протиповітряної оборони, артилерійські боеприпаси, високоточну зброю великої дальності та багатоцільові винищувачі, щоб Україна могла захищати себе сьогодні, стримувати будь-яку майбутню агресію, забезпечувати захист миру та безпеки як в Україні, так і в усьому євроатлантичному просторі, оскільки наша безпека є невіддільною. Ми наголошуємо на необхідності збільшення інвестицій в оборонну промисловість України, яка швидко розвивається. Підтримка союзників буде необхідною для підтримання значних, добре оснащених і добре навчених Збройних Сил України як під час війни, так і після припинення бойових дій, оскільки вони залишатимуться головним гарантом безпеки України та ключовою опорою післявоєнної стабільності в Європі.

6. Ми рішуче засуджуємо триваючу гібридну війну росії, що включає дезінформаційні кампанії, кібератаки, втручання у вибори, використання мігра-

Фото rada.gov.ua

ції як зброї та спроби підрвати демократичні інститути. Ми закликаємо всіх членів Альянсу та партнерів посилити стійкість до таких загроз шляхом тіснішої координації, покращення обміну інформацією та колективних контрзаходів. Гібридна агресія повинна бути визнана основним елементом військової стратегії росії і протидіяти їй слід з такою ж рішучістю, як і її звичайним військовим операціям.

7. Ми поділяємо переконання, що дипломатичне вирішення повинно захищати основні інтереси безпеки як України, так і Європи. Ці інтереси включають надійні та достовірні гарантії безпеки, які дають змогу Україні ефективно захищати свій суверенітет і територіальну цілісність. Ми закликаємо всіх членів НАТО зробити свій внесок у ці зусилля, надавши значні можливості.

8. Ми визнаємо важливу демонстрацію єдності понад 30 країн, які входять до коаліції добровольців і працюють над надійними гарантіями безпеки для України.

9. Ми підкреслюємо принцип, що міжнародні кордони не можуть бути змінені силою, і закликаємо до повного поваги суверенітету України, її терито-

ріальної цілісності в межах міжнародно визнаних кордонів, її Конституції та принципів, закріплених у Статуті ООН. Для міжнародної безпеки та міжнародного порядку, заснованого на правилах, надзвичайно важливо, щоб росія не отримала жодної вигоди від своєї незаконної агресивної війни, включаючи територіальні надбання. Жодні переговори, угоди чи домовленості не можуть легітимізувати незаконну окупацію або спробу анексії української території росією.

10. Ми підтверджуємо, що майбутнє України — у НАТО і що Україна перебуває на незворотному шляху до членства в Альянсі, як було погоджено главами держав і урядів країн НАТО. Україна має суверенне право визначати свої безпекові домовленості та союзи, вільні від зовнішнього тиску. Ми підтримуємо вступ України до НАТО як найефективнішу гарантію безпеки та значний внесок у євроатлантичну безпеку і стабільність.

11. Ми згадуємо жертви українського народу, який продовжує захищати не лише свою свободу і незалежність, а й принципи демократії та міжнародного права. Його стійкість є

натхненням для всіх, хто цінує свободу і міжнародний порядок, заснований на правилах. Прихильність українського парламенту і уряду до реформ, прозорості та євроатлантичної інтеграції ще раз демонструє готовність України зайняти своє місце в євроатлантичній спільноті.

12. Ми закликаємо всіх міжнародних партнерів залишатися єдиними у своїй підтримці України. Сила нашого Альянсу та наших партнерств полягає у наших спільних цінностях, солідарності та рішучості. Як Міжпарламентська рада Україна—НАТО, ми продовжуватимемо виступати за сильну політичну, практичну та безпекову підтримку України до досягнення перемоги та забезпечення справедливого миру.

Асамблея, хоча інституційно відокремлена від НАТО, служить важливим зв'язком між НАТО та парламентами країн НАТО. Вона забезпечує більшу прозорість політики НАТО та сприяє кращому розумінню цілей і місії Альянсу серед законодавців та громадян Альянсу. Протягом 2025 року Асамблея відзначає 70 років парламентської дипломатії.

Пресслужба
Апарату Верховної Ради України.

Комітет з питань економічного розвитку інформує про свою роботу під час тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання

З метою реалізації поставлених завдань Комітет з питань економічного розвитку звітує про основні результати роботи впродовж тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Основні результати роботи Комітету:

Проведено 22 засідання, з них — виїзне засідання у штаб-квартирі Європейського Парламенту в Брюсселі з Комітетом з питань міжнародної торгівлі Європейського Парламенту (INTA) на тему: «Продовження режиму автономних торговельних заходів або пошук альтернативи до нього».

Розглянуто 67 питань та підготовлено 31 висновок Комітету.

Законодавча діяльність:

Верховною Радою України ухвалено п'ять законів, головним з опрацювання яких був Комітет (серед них — закон про публічно-приватне партнерство, зміни до законодавства про приватизацію, інтелектуальну власність та діяльність ТОВ).

Ведеться активна робота над законопроектом про ринок деревини (15 засідань робочої групи, круглі столи, виїзні наради) та про індустріальні парки; стосовно обговорення змін до законодавства про приватизацію,

Слухання в Комітеті та робочі заходи:

Слухання у Комітеті на тему: «Підсумки виконання Плану України для Ukraine Facility за 2024 рік та плани на 2025 рік».

Спільні слухання на тему: «Стратегічні орієнтири поглиблення торговельно-економічних відносин України з країнами Європейського Союзу в умовах набуття Україною офіційного статусу кандидата на вступ до ЄС» з Комітетом з питань аграрної та земельної політики

Слухання у Комітеті на тему: «Пріоритети та виклики діяльності малого та середнього бізнесу у 2025 році».

Робота робочих груп з питань індустріальних парків, державно-приватного партнерства, експорту товарів військового призначення, приватизації та публічних закупівель.

Контрольна функція:

Заслухано звіти Антимонопольного комітету України, Фонду державного майна України, Міністерства економіки України і Звіти Рахункової палати про результати аналізу цих звітів.

Здійснювався парламентський контроль за приватизацією державного майна.

Інформаційна діяльність:

Опрацьовано понад три тисячі звернень від підприємств, громад та організацій.

Підготовлено понад 150 публікацій на сайті та в соцмережах Комітету.

Міжнародна співпраця:

► наради з представниками Комітету Європейського Парламенту з питань міжнародної торгівлі;

► зустріч із делегацією Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй;

► нарада з членами Парламенту Сполученого Королівства Великої Британії і Північної Ірландії;

► уперше в історії України проведено спільне засідання з Комітетом INTA Європейського Парламенту.

Проведено низку зустрічей у Брюсселі та Італії, присвячених співпраці у сферах торгівлі, енергетики, інвестицій, оборони та відбудови України.

У Комітеті з питань економічного розвитку постійно вдосконалюється цифровізація роботи, впроваджуються сучасні інструменти в реалізації законотворчої діяльності, що сприяє підвищенню ефективності та прозорості парламентської роботи.

Пресслужба
Апарату Верховної Ради України.

Закон України

Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки підприємств оборонно–промислового комплексу

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№ 13—17, ст. 112) такі зміни:

1. Пункт 14.1 статті 14 доповнити підпунктами 14.1.284¹ та 14.1.284² такого змісту:

«14.1.284¹. резидент Дефенс Сіті — у значенні, наведеному в Законі України «Про національну безпеку України»;

14.1.284². реєстр Дефенс Сіті — у значенні, наведеному в Законі України «Про національну безпеку України».

2. Пункт 19¹.1 статті 19¹ доповнити підпунктом 19¹.1.53³ такого змісту:

«19¹.1.53³. надають Міністерству оборони України інформацію, необхідну для визначення відповідності юридичної особи вимогам, встановленим пунктами 2—4 частини сьомої статті 37 Закону України «Про національну безпеку України», а також інформують Міністерство оборони України про встановлення факту нецільового використання резидентом Дефенс Сіті звільненого від оподаткування прибутку та/або виявлену невідповідність резидента Дефенс Сіті вимогам, встановленим Законом України «Про національну безпеку України».

3. Пункт 72.1 статті 72 доповнити підпунктом 72.1.9 такого змісту:

«72.1.9. від Міністерства оборони України — інформація з реєстру Дефенс Сіті, рішення про надання, припинення, втрату статусу резидента Дефенс Сіті та період невідповідності резидента Дефенс Сіті вимогам, встановленим Законом України «Про національну безпеку України».

4. У статті 133:

1) підпункт 133.1.1 пункту 133.1 доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«Юридичні особи — платники єдиного податку четвертої групи є платниками податку з доходів (прибутків), отриманих при здійсненні операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів, та доходів, отриманих від емітента корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів, що засвідчують його право власності на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, та розрахованих за правилами бухгалтерського обліку»;

2) у пункті 133.5 слова «другим та третім» замінити словами «другим, третім і четвертим».

5. Пункт 137.5 статті 137 доповнити підпунктом «е» такого змісту:

«е) юридичних осіб — платників єдиного податку четвертої групи щодо доходів (прибутків), отриманих при здійсненні операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів, та доходів, отриманих від емітента корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів, що засвідчують його право власності на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, та розрахованих за правилами бухгалтерського обліку».

6. В абзаці першому підпункту 170.14¹.2 пункту 170.14¹ статті 170 слова «нараховуються (виплачуються) на його користь резидентом Дія Сіті» замінити словами «нараховуються (виплачуються) на його користь резидентом Дія Сіті (крім резидента Дія Сіті, який одночасно має статус резидента Дефенс Сіті)».

7. Статтю 274 викласти в такій редакції:

«Стаття 274. Ставка земельного податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження)

274.1. Ставка податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування — не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь — не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель — не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

274.2. Ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форм власності)».

8. Статтю 277 викласти в такій редакції:

«Стаття 277. Ставки земельного податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких не проведено

277.1. Ставка податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів, встановлюється у розмірі не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автоном-

ній Республіці Крим або по області, для сільськогосподарських угідь — не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для лісових земель — не більше 0,1 відсотка від нормативної грошової оцінки площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області».

9. Пункт 291.4 статті 291 доповнити підпунктом 291.4.8 такого змісту:

«291.4.8. Для цілей цієї глави при розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва до загальної суми доходу сільськогосподарського товаровиробника за відповідний податковий (звітний) рік не включаються доходи (прибутки) від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів та доходи, отримані від емітента корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів, що засвідчують його право власності на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, та розрахованих за правилами бухгалтерського обліку».

10. У статті 297:

1) у підпункті 1 пункту 297.1 слова «другим і третім» замінити словами «другим, третім і четвертим»;

2) доповнити пунктом 297.7 такого змісту:

«297.7. Юридична особа — платник єдиного податку четвертої групи здійснює нарахування та сплату податку на прибуток підприємств з доходів (прибутків) від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів та доходів, отриманих від емітента корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів, що засвідчують його право власності на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, та розрахованих за правилами бухгалтерського обліку, у порядку, розмірі та строки, встановлені розділом III цього Кодексу».

11. Пункт 297¹.2 статті 297¹ доповнити новим абзацом такого змісту:

«Для юридичних осіб — платників єдиного податку четвертої групи у сумі сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок не враховуються суми сплаченого податку на прибуток підприємств з доходів (прибутків) від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів та доходів, отриманих від емітента корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів, що засвідчують його право власності на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, та розрахованих за правилами бухгалтерського обліку, у порядку, розмірі та строки, встановлені розділом III цього Кодексу».

12. У розділі XX «Перехідні положення»:

1) пункт 88¹ підрозділу 2 доповнити абзацом такого змісту:

«До переліку товарів, зазначеного в абзаці першому цього пункту, не можуть бути включені товари, що класифікуються у товарних підкатегоріях 8504 21 00 00, 8504 22 10 00, 8504 22 90 00, 8504 23 00 00, 8504 31 21 00, 8504 31 29 00, 8504 31 80 00, 8504 32 00 10, 8504 32 00 90, 8504 33 00 10, 8504 33 00 90, 8504 34 00 00, 8504 50 00 90 згідно з УКТ ЗЕД»;

2) підрозділ 8 доповнити пунктом 14 такого змісту:

«14. Установити, що протягом шести місяців з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки підприємств оборонно-промислового комплексу» юридична особа — платник єдиного податку четвертої групи має право подати податкову декларацію з податку на прибуток підприємств за податкові (звітні) періоди 2022 рік та/або 2023 рік, та/або 2024 рік, та/або 2025 рік та, у разі наявності за відповідний податковий (звітний) рік доходів (прибутків) від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів та доходів, отриманих від емітента корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів, що засвідчують його право власності на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, та розрахованих за правилами бухгалтерського обліку, сплатити податок на прибуток у порядку та розмірі, встановлені розділом III цього Кодексу.

У разі виконання юридичною особою — платником єдиного податку четвертої групи податкових обов'язків згідно з абзацом першим цього пункту при розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва такого платника податку до загальної суми доходу сільськогосподарського товаровиробника за відповідний податковий (звітний) рік не включаються відповідні доходи (прибутки) від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів та доходи, отримані від емітента корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів, що засвідчують його право власності на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, та розраховані за правилами бухгалтерського обліку»;

3) підрозділ 10 доповнити пунктом 76 такого змісту:

«76. Тимчасово, до 1 січня 2036 року, але не пізніше року вступу України до Європейського Союзу, справляння податків і зборів для платників податків — резидентів Дефенс Сіті здійснюється з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом.

76.1. Звільняється від оподаткування прибуток платника податку на прибуток підприємств — резидента Дефенс Сіті, починаючи з першого числа першого місяця наступного календарного кварталу після подання платником податку — резидентом Дефенс Сіті заяви про звільнення від оподаткування прибутку і до першого числа першого місяця податкового (звітного) періоду, в якому право на застосування такого звільнення буде припинено з підстав, передбачених цим підпунктом. Заява про звільнення від оподаткування прибутку може бути подана резидентом Дефенс Сіті один раз протягом строку перебування його у такому статусі.

Для платників податку, визначених цим підпунктом, податковими (звітними) періодами є календарні квартали, півріччя, три квартали, рік. При цьому податкова декларація розраховується наростаючим підсумком. Платники податку, визначені цим підпунктом, не можуть застосовувати виключно річний податковий (звітний) період.

Заява про звільнення від оподаткування прибутку подається платником податку у довільній формі до контролюючого органу за місцем реєстрації такого платника податку у порядку, визначеному пунктом 42.4 статті 42 цього Кодексу. Контролюючий орган відмовляє у задоволенні заяви про звільнення від оподаткування прибутку, якщо за результатами розгляду заяви встановлено, що платник податку не має статусу резидента Дефенс Сіті, є резидентом Дія Сіті або якщо під час подання заяви не дотримано порядок, встановлений зазначеним пунктом. Для цілей цього підпункту у разі якщо контролюючим органом протягом 10 робочих днів з дня отримання заяви про звільнення від оподаткування прибутку не надано відмову у застосуванні такого звільнення, така заява вважається прийнятою. Повідомлення про відмову у наданні звільнення від оподаткування прибутку надається платнику податку контролюючим органом у порядку, визначеному пунктом 42.4 статті 42 цього Кодексу.

Застосування визначених цим підпунктом правил оподаткування допускається протягом строку застосування передбаченого цим підпунктом звільнення від оподаткування, за умови одночасного виконання таких вимог:

1) платник податку має статус резидента Дефенс Сіті;

2) платник податку не є резидентом Дія Сіті;

3) платник податку не нараховує і не виплачує дивіденди (прирівняні до них платежі) на користь власників корпоративних прав, крім випадків, якщо дивіденди (прирівняні до них платежі) підлягають сплаті до державного бюджету або якщо власниками корпоративних прав є державні підприємства, установи, організації або господарські товариства, 100 відсотків акцій (часток) яких належать державі або іншому господарському товариству, 100 відсотків акцій (часток) якого належать державі;

4) відсутні встановлені факти порушення платником податків податкових обов'язків щодо подання звітності та/або документів (повідомлень), передбачених статтями 39 і 39¹ цього Кодексу.

Прибуток, звільнений від оподаткування, спрямовується на розвиток діяльності резидента Дефенс Сіті не пізніше 31 грудня календарного року, наступного за податковим (звітним) роком, за такими напрямками: створення або переоснащення матеріально-технічної бази, створення, придбання, модернізації, відновлення, ремонт, переоснащення основних засобів, включно з будівництвом виробничих та технологічних споруд, удосконалення технологічних та виробничих процесів, впровадження новітніх технологій, придбання прав на об'єкти інтелектуальної власності для виконання державного контракту (договору) оборонних закупівель, витрати на дослідження, виготовлення нових зразків озброєння та військової техніки або їх частин, придбання корпоративних прав (у тому числі шляхом формування статутного капіталу) суб'єктів господарювання оборонно-промислового комплексу (за умови що емітент корпоративних прав не нараховує і не виплачує дивіденди (прирівняні до них платежі) на користь усіх власників корпоративних прав протягом строку застосування резидентом Дефенс Сіті звільнення від оподаткування прибутку). Спрямування звільненого від оподаткування прибутку за іншими напрямками, ніж визначені цим абзацом, у тому числі на виплату дивідендів у порушення обмежень, встановлених абзацом сьомим цього підпункту, вважається нецільовим використанням звільненого від оподаткування прибутку. Порядок контролю за використанням звільненого від оподаткування прибутку резидента Дефенс Сіті на розвиток його діяльності затверджується Кабінетом Міністрів України.

У разі невикористання резидентом Дефенс Сіті звільненого від оподаткування прибутку або його час-

ПРОДОВЖЕННЯ НА 4—6-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 3-Й СТОР.

тини відповідно до визначених цим підпунктом напрямів до 31 грудня календарного року, наступного за податковим (звітним) роком, платник податку зобов'язаний нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств за результатами податкового (звітного) періоду, на який припадає граничний строк використання звільненого від оподаткування прибутку або його частини, на невикористану частину звільненого від оподаткування прибутку відповідно до норм цього Кодексу.

Платник податку — резидент Дефенс Сіті, звільнений від оподаткування прибутку згідно з цим підпунктом, може за власним бажанням подати заяву про припинення звільнення від оподаткування прибутку, але не раніше ніж після завершення наступного календарного року після початку використання права на застосування передбаченого цим підпунктом звільнення. Заява про припинення звільнення від оподаткування прибутку подається до контролюючого органу за місцем реєстрації такого платника податку не пізніше ніж за 15 календарних днів до початку року, з якого платник податку — резидент Дефенс Сіті планує відмовитися від застосування звільнення від оподаткування прибутку.

У разі припинення статусу резидента Дефенс Сіті на підставі заяви про припинення статусу резидента Дефенс Сіті або у разі подання заяви про припинення звільнення від оподаткування прибутку без припинення статусу резидента Дефенс Сіті такий платник податку зобов'язаний за підсумками податкового (звітного) періоду, в якому він подав відповідну заяву, визначити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств у загальному порядку, а також за наявності частини невикористаного звільненого від оподаткування прибутку нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств на таку частину звільненого від оподаткування прибутку, строк використання якого не закінчився станом на дату подання відповідної заяви.

У разі втрати статусу резидента Дефенс Сіті або порушення передбачених цим підпунктом вимог (крім порушення вимоги про використання звільненого від оподаткування прибутку до 31 грудня календарного року, наступного за податковим (звітним) роком, наслідки якого визначені абзацом десятим цього підпункту) платник податку втрачає право на звільнення від оподаткування прибутку з першого числа першого місяця податкового (звітного) періоду, в якому відбулися втрата статусу резидента Дефенс Сіті або порушення передбачених цим підпунктом вимог. При цьому платник податку протягом 30 календарних днів після втрати статусу резидента Дефенс Сіті або не пізніше наступного дня після вчинення порушення передбачених цим підпунктом вимог зобов'язаний подати уточнюючу (уточнюючі) податкову декларацію з податку на прибуток підприємств, нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств та пеню відповідно до норм цього Кодексу. Податкові зобов'язання і пеня нараховуються, починаючи з першого числа першого місяця податкового (звітного) періоду, в якому виникли обставини невідповідності вимогам до резидента Дефенс Сіті, що стало підставою для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті, або вчинено порушення передбачених цим підпунктом вимог. При цьому встановлені статтею 102 цього Кодексу строки давності не застосовуються.

Незалежно від особливостей, визначених цим підпунктом, якщо платник податку здійснює контрольовані операції, визначені статтею 39 цього Кодексу, об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою, визначається окремо на рівні:

перевищення ціни, визначеної за принципом «вигнутої руки», над договірною (контрактною) вартістю (вартістю, за якою відповідна операція має відображатися відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності) реалізованих товарів (робіт, послуг);

перевищення договірної (контрактної) вартості (вартості, за якою відповідна операція має відображатися відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності) придбаних товарів (робіт, послуг) над ціною, визначеною за принципом «вигнутої руки».

Положення абзаців чотирнадцятого — шістнадцятого цього підпункту не застосовуються у разі здійснення контрольованих операцій, предметом яких є товари, роботи або послуги, що можуть бути реалізовані, виконані або надані виключно єдиним виробником, постачальником або виконавцем, включаючи випадки, якщо такий виробник, постачальник або виконавець має статус суб'єкта природної монополії відповідно до законодавства країни його реєстрації або норм міжнародного права. Передбачене цим абзацом виключення не застосовується до операцій між пов'язаними особами.

Обов'язок доведення статусу єдиного виробника, постачальника або виконавця, а також статусу суб'єкта природної монополії покладається на платника податку. Відповідне підтвердження повинно бути надано у складі документації з трансфертного ціноутворення або на письмовий запит контролюючого органу, надісланий відповідно до підпункту 73.3.1 пункту 73.3 статті 73 цього Кодексу.

Якщо платник податку — резидент Дефенс Сіті є контролюючою особою, окремим об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою, є скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії, визначений відповідно до статті 39² цього Кодексу.

Об'єкти оподаткування, визначені абзацами чотирнадцятим — шістнадцятим і дев'ятнадцятим цього підпункту, не звільняються від оподаткування та підлягають оподаткуванню в загальному порядку.

76.2. Резиденти Дефенс Сіті (крім платників податку, які одночасно мають статус резидента Дія Сіті) звільняються від сплати земельного податку, починаючи з наступного місяця після надання статусу резидента Дефенс Сіті і до завершення місяця, в якому статус резидента Дефенс Сіті припинено.

Звільнення від сплати земельного податку поширюється на:

1) земельні ділянки, на яких розташовані об'єкти виробничого призначення, що використовуються у господарській діяльності резидентів Дефенс Сіті;

2) земельні ділянки, які тимчасово не використовуються у господарській діяльності резидентів Дефенс Сіті протягом періоду релокації і при цьому не передані у користування третім особам.

У разі втрати статусу резидента Дефенс Сіті платник податку втрачає право на звільнення від сплати земельного податку. Такий платник зобов'язаний до 20 числа наступного місяця після втрати статусу резидента Дефенс Сіті подати уточнюючу (уточнюючі) податкову декларацію із земельного податку, нарахувати та сплатити податкове зобов'язання із земельного податку та пеню відповідно до норм цього Кодексу. Податкові зобов'язання і пеня нараховуються, починаючи з першого податкового (звітного) періоду, в якому виникли обставини невідповідності вимогам до резидента Дефенс Сіті, що стало підставою для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті. При цьому встановлені статтею 102 цього Кодексу строки давності не застосовуються.

76.3. Резиденти Дефенс Сіті (крім платників податку, які одночасно мають статус резидента Дія Сіті) звільняються від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, починаючи з наступного місяця після надання статусу резидента Дефенс Сіті і до завершення місяця, в якому статус резидента Дефенс Сіті припинено.

Звільнення від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, поширюється на:

1) об'єкти нерухомості, розташовані на території обраного для релокації населеного пункту, за умови що такі об'єкти нерухомості не здаються в оренду, лізинг, позичку (крім працівників резидента Дефенс Сіті) та використовуються у господарській діяльності резидентів Дефенс Сіті та/або для проживання їх працівників;

2) будівлі промисловості, віднесені до класу «Промислові та складські будівлі» (код 125) Класифікатора будівель і споруд НК 018:2023, які на період релокації резидентів Дефенс Сіті не використовуються за призначенням у їхній господарській діяльності та не здаються в оренду, лізинг, позичку.

У разі втрати статусу резидента Дефенс Сіті платник податку втрачає право на звільнення від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Такий платник податку зобов'язаний до 20 числа наступного місяця після втрати статусу резидента Дефенс Сіті подати уточнюючу (уточнюючі) податкову декларацію з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та пеню відповідно до норм цього Кодексу. Податкові зобов'язання і пеня нараховуються, починаючи з першого податкового (звітного) періоду, в якому виникли обставини невідповідності вимогам до резидента Дефенс Сіті, що стало підставою для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті. При цьому встановлені статтею 102 цього Кодексу строки давності не застосовуються.

76.4. Резиденти Дефенс Сіті (крім платників податку, які одночасно мають статус резидента Дія Сіті) звільняються від сплати екологічного податку, починаючи з наступного податкового (звітного) періоду після надання статусу резидента Дефенс Сіті і до завершення податкового (звітного) періоду, в якому статус резидента Дефенс Сіті припинено.

У разі втрати статусу резидента Дефенс Сіті платник податку втрачає право на звільнення від сплати екологічного податку. Такий платник податку зобов'язаний протягом 30 календарних днів після прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті подати уточнюючу (уточнюючі) податкову декларацію з екологічного податку, нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з екологічного податку та пеню відповідно до норм цього Кодексу. Податкові зобов'язання і пеня нараховуються, починаючи з першого податкового (звітного) періоду, в якому виникли обставини невідповідності вимогам до резидента Дефенс Сіті, що стало підставою для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті. При цьому встановлені статтею 102 цього Кодексу строки давності не застосовуються.

76.5. Положення підпункту 129.9.7 пункту 129.9 статті 129 цього Кодексу не застосовуються під час нарахування та сплати пені у випадках, зазначених у цьому пункті».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через один місяць з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) розділ «Прикінцеві та перехідні положення» Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40—44, ст. 356) доповнити пунктом 22¹ такого змісту:

«22¹. У період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Украї-

ні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та протягом одного року з дня його припинення чи скасування місцезнаходженням резидента Дефенс Сіті може вважатися адреса, за якою забезпечується з ним зв'язок, зокрема надходження документів від органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Для цілей цього пункту термін «резидент Дефенс Сіті» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про національну безпеку України»;

2) у Законі України «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 23, ст. 148):

у статті 20:

у частині першій слова «міждержавних або міжурядових» замінити словом «міжнародних»;

у частині другій слова «міждержавному або міжурядовому договорі» замінити словами «міжнародному договору України»;

доповнити частиною такого змісту:

«Порядок застосування спрощеної процедури розгляду документів про надання відповідного дозволу або висновку при здійсненні міжнародних передач товарів у рамках міжнародних договорів України визначається Кабінетом Міністрів України»;

розділ VI «Прикінцеві положення» доповнити пунктом 2¹ такого змісту:

«2¹. Суб'єкти господарювання, які є розробниками або виробниками товарів військового призначення та мають статус резидента Дефенс Сіті, можуть здійснювати експорт таких товарів без отримання повноважень, передбачених статтею 13 цього Закону.

Для цілей цього пункту термін «резидент Дефенс Сіті» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про національну безпеку України»;

3) в абзаці першому частини 14¹ статті 8 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2—3, ст. 11; 2023 р., № 7, ст. 19; 2025 р., № 19, ст. 62) слова «Єдиний внесок для платника — резидента Дія Сіті» замінити словами «Єдиний внесок для платника — резидента Дія Сіті (крім резидента Дія Сіті, який одночасно має статус резидента Дефенс Сіті)»;

4) Закон України «Про національну безпеку України» (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 31, ст. 241 з наступними змінами) доповнити розділом V¹ такого змісту:

«Розділ V¹

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ДЕФЕНС СІТІ

Стаття 36. Загальні засади правового режиму Дефенс Сіті

1. Правовий режим Дефенс Сіті — це сукупність правових норм, якими визначаються права та обов'язки особи, що виникають, змінюються та припиняються у зв'язку з наданням, припиненням чи втратою статусу резидента Дефенс Сіті, а також особливості регулювання відносин за участю резидента Дефенс Сіті.

2. Метою правового режиму Дефенс Сіті є створення сприятливих умов для стимулювання розвитку оборонно-промислового комплексу України, розвитку новітніх технологій, залучення інвестицій у галузь та забезпечення сил оборони сучасним озброєнням, військовою та спеціальною технікою.

3. Правовий режим Дефенс Сіті діє з дня внесення до реєстру Дефенс Сіті запису про першого резидента Дефенс Сіті і триває до 1 січня 2036 року (строк дії правового режиму Дефенс Сіті).

4. Строк резидентства — це період часу з дня надання юридичній особі статусу резидента Дефенс Сіті до дня припинення/втрати статусу резидента Дефенс Сіті такою юридичною особою. Правовий режим Дефенс Сіті та особливості регулювання відносин за участю резидента Дефенс Сіті, визначені цим та іншими законами України, застосовуються до відносин за участю резидента Дефенс Сіті протягом строку його резидентства.

5. Особливості застосування до резидента Дефенс Сіті спеціальних умов оподаткування, дата початку і дата припинення застосування таких умов визначаються Податковим кодексом України.

6. Міністерство оборони України забезпечує формування та реалізацію державної політики щодо правового режиму Дефенс Сіті, приймає рішення про надання, припинення, втрату статусу резидента Дефенс Сіті, контролює дотримання резидентами Дефенс Сіті встановлених законом вимог, а також здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

Стаття 37. Вимоги до резидента Дефенс Сіті

1. Резидент Дефенс Сіті — це юридична особа, якій відповідно до цього Закону надано статус резидента Дефенс Сіті та яка згідно з інформацією, що міститься у реєстрі Дефенс Сіті, продовжує перебувати у такому статусі.

2. Отримання статусу резидента Дефенс Сіті відповідно до цього Закону є добровільним. Для отримання статусу резидента Дефенс Сіті юридична особа звертається до Міністерства оборони України із заявою про надання статусу резидента Дефенс Сіті в порядку, встановленому цим Законом.

3. Юридична особа набуває статусу резидента Дефенс Сіті з дня прийняття Міністерством оборони України рішення про надання статусу резидента Дефенс Сіті та внесення відповідного запису до реєстру Дефенс Сіті.

4. Статус резидента Дефенс Сіті припиняється/втрачається з дня внесення відповідного запису до реєстру

Дефенс Сіті, але не пізніше дня завершення строку дії правового режиму Дефенс Сіті.

5. Міністерство оборони України приймає рішення про надання статусу резидента Дефенс Сіті, за умови що юридична особа, яка звернулася із заявою про надання статусу резидента Дефенс Сіті (далі — заявник), відповідає вимогам щодо частки кваліфікованого доходу за попередній календарний рік, встановленим частиною шостою цієї статті, і щодо такої особи відсутні обставини, передбачені частиною сьомою цієї статті. При визначенні відповідності вимогам щодо частки кваліфікованого доходу заявника враховуються показники фінансової звітності за річний звітний період, що передує дню звернення.

6. Частка кваліфікованого доходу заявника та резидента Дефенс Сіті має становити:

1) не менше 75 відсотків загального доходу юридичної особи, крім винятків, передбачених пунктом 2 цієї частини;

2) не менше 50 відсотків загального доходу юридичної особи — для суб'єктів літакобудування, що підпадають під дію норм статті 2 Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості».

Для цілей визначення відповідності вимогам до резидента Дефенс Сіті у цьому розділі:

загальний дохід юридичної особи — доходи юридичної особи, визначені за правилами бухгалтерського обліку;

оборонні товари — озброєння, військова та спеціальна техніка (зокрема безпілотні системи, засоби радіоелектронної боротьби та розвідки, активні засоби протидії технічним розвідкам), зброя і боєприпаси;

кваліфікований дохід — дохід від реалізації (постачання) оборонних товарів власного виробництва, виконання робіт та/або надання послуг з розроблення, виготовлення, ремонту, модернізації або утилізації оборонних товарів, а також інші доходи, отримані у грошовій формі як благодійна допомога і використані для виробництва та постачання оборонних товарів. Для юридичної особи, яка була залучена до виконання державного контракту (договору) з оборонних закупівель на умовах співвиконавця/субпідрядника, до кваліфікованого доходу включається також дохід такої юридичної особи (за даними бухгалтерського обліку) від реалізації матеріалів, компонентів та складових частин, що були поставлені (відвантажені) на користь резидента Дефенс Сіті для безпосереднього виготовлення оборонних товарів власного виробництва за відповідним державним контрактом (договором) з оборонних закупівель, до виконання якого юридична особа, дохід якої визначається, була залучена на умовах співвиконавця/субпідрядника. При цьому участь співвиконавця/субпідрядника у виконанні державного контракту (договору) з оборонних закупівель підтверджується відповідним державним замовником.

7. Не може бути резидентом Дефенс Сіті юридична особа:

1) яка зареєстрована на території та/або відповідно до законодавства іноземної держави;

2) яка не є платником податку на прибуток;

3) яка має податковий борг та/або заборгованість із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, сукупний обсяг яких становить більше 10 мінімальних заробітних плат (виходячи з розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного календарного року);

4) яка внесена до Реєстру неприбуткових установ та організацій;

5) яка порушила вимоги законодавства щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників та/або подання інформації про структуру власності юридичної особи і не усунула вчинене порушення;

6) прямим або опосередкованим власником часток (акцій) у статутному капіталі якої є держава, що здійснює збройну агресію проти України, або юридична особа, зареєстрована відповідно до законодавства такої держави, або фізична особа, яка є резидентом та/або громадянином такої держави;

7) учасник (засновник, акціонер) якої та/або кінцевий бенефіціарний власник якої є резидентом та/або громадянином держави, що здійснює збройну агресію проти України, та/або держави (юрисдикції), внесеної до переліку держав (юрисдикцій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

8) стосовно якої або учасників (засновників, акціонерів), кінцевих бенефіціарних власників якої застосовано спеціальні економічні або інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України «Про санкції», або міжнародні санкції відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», або яка є пов'язаною відносинами контролю у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з особою, стосовно якої застосовано такі обмежувальні заходи (санкції);

9) учасники (засновники, акціонери) та/або кінцеві бенефіціарні власники якої включені відповідно до закону до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

10) яка визнана банкрутом або щодо якої порушено провадження у справі про банкрутство;

11) яка перебуває у процесі припинення, крім перетворення;

12) стосовно якої протягом останніх дванадцяти місяців було встановлено факт порушення обов'язків за державним контрактом (договором) з оборонних закупівель, що призвело до його дострокового розірвання та/або застосування санкцій у виді штрафів та/або відшкодування збитків, що підтверджено рішенням суду, яке набрало законної сили, крім випадків, якщо таке рішення суду було виконано добровільно у повному обсязі;

13) яка є особою, яка прямо чи опосередковано контролюється у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держави, що здійснює збройну агресію проти України;

14) місцезнаходженням якої є тимчасово окупована територія України та/або яка здійснює діяльність на тимчасово окупованій території України у розумінні Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України».

8. Резиденти Дефенс Сіті зобов'язані забезпечувати відсутність обставин, передбачених частиною сьомою цієї статті, та відповідність вимогам, визначеним цією статтею, у тому числі щодо частки кваліфікованого доходу, протягом усього строку резидентства.

Стаття 38. Надання статусу резидента Дефенс Сіті

1. Заява про надання статусу резидента Дефенс Сіті, що подається заявником до Міністерства оборони України, повинна містити:

1) повне найменування заявника, ідентифікаційний код заявника в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України, місцезнаходження, контактні дані заявника (адреса електронної пошти, контактний номер телефону);

2) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дату і місце народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), серію та номер паспорту громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів) посадової особи заявника, а саме керівника, члена виконавчого органу, головного бухгалтера або іншої особи, яка здійснює ведення бухгалтерського обліку заявника (якщо така функція здійснюється не особисто керівником);

3) перелік видів діяльності, які здійснює заявник;

4) інформацію щодо відповідності вимогам, встановленим частиною п'ятою статті 37 цього Закону;

5) інформацію про виконання державних контрактів (договорів) з оборонних закупівель за попередній календарний рік, а також про участь у виконанні державних контрактів (договорів) з оборонних закупівель на умовах співвиконавця/субпідрядника з оборонних закупівель для цілей розрахунку кваліфікованого доходу.

Форма, порядок подання та розгляду заяви про надання статусу резидента Дефенс Сіті, а також методику розрахунку кваліфікованого доходу встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2. До заяви про надання статусу резидента Дефенс Сіті додаються:

1) довіреність або її копія, засвідчена у встановленому порядку, якщо заява подається від імені заявника його представником за довіреністю;

2) звіт про відповідність за формою та з додатками, визначеними статтею 41 цього Закону;

3) інші документи, що підтверджують відомості, зазначені в заяві про надання статусу резидента Дефенс Сіті, визначені Кабінетом Міністрів України.

3. Заява про надання статусу резидента Дефенс Сіті та документи, що додаються до неї, подаються заявником до Міністерства оборони України в порядку та спосіб, визначені Кабінетом Міністрів України.

4. Міністерство оборони України розглядає заяву про надання статусу резидента Дефенс Сіті протягом 10 робочих днів з дня її надходження та приймає рішення про надання статусу резидента Дефенс Сіті або про відмову у наданні статусу резидента Дефенс Сіті, якщо під час її розгляду не виявлено передбачених цією статтею підстав для повернення заяви без розгляду.

5. Міністерство оборони України може повернути заяву про надання статусу резидента Дефенс Сіті без розгляду з таких підстав:

1) в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань відсутні відомості про заявника або наявні відомості про державну реєстрацію його припинення, перебування в стані припинення (крім перетворення), визнання його банкрутом або порушення провадження у справі про банкрутство;

2) заявник звернувся з проханням про повернення раніше поданої заяви про надання статусу резидента Дефенс Сіті без розгляду;

3) заявник подав не в повному обсязі документи, що додаються до заяви про надання статусу резидента Дефенс Сіті;

4) заява або хоча б один з документів, що додаються до заяви про надання статусу резидента Дефенс Сіті:

а) підписані особою, яка не має на це повноважень;

б) оформлені з порушенням вимог цього Закону, складені не за встановленою формою або не містить даних, які обов'язково вносяться до них згідно із цим Законом.

6. У разі виявлення підстав для повернення заяви про надання статусу резидента Дефенс Сіті без розгляду Міністерство оборони України протягом п'яти робочих днів з дня надходження такої заяви надсилає відповідне рішення заявнику на адресу його електронної пошти, зазначену у заяві про надання статусу резидента Дефенс Сіті (за наявності), разом з обґрунтованим поясненням підстав повернення заяви без розгляду, що має містити

конкретні факти на підтвердження наявності таких підстав. Таке обґрунтоване пояснення також має містити пропозиції щодо усунення виявлених недоліків.

7. Якщо Міністерство оборони України не надіслало заявнику рішення про повернення заяви про надання статусу резидента Дефенс Сіті без розгляду у строк, передбачений частиною шостою цієї статті, вважається, що Міністерство оборони України прийняло заяву і підстави для її повернення без розгляду відсутні.

8. Міністерство оборони України відмовляє заявнику в наданні статусу резидента Дефенс Сіті з таких підстав:

1) заявник не відповідає вимогам, встановленим частиною п'ятою статті 37 цього Закону;

2) зазначена в заяві інформація є недостовірною;

3) упродовж 12 календарних місяців, що передували місяцю, в якому заявником подано заяву про надання статусу резидента Дефенс Сіті, такий заявник втратив статус резидента Дефенс Сіті і відповідне рішення про втрату заявником статусу резидента Дефенс Сіті не скасовано у встановленому законом порядку.

9. Рішення Міністерства оборони України про повернення заяви про надання статусу резидента Дефенс Сіті без розгляду, про надання та про відмову у наданні статусу резидента Дефенс Сіті набувають чинності в день прийняття і цього дня надсилаються заявнику в електронній формі з електронним підписом, накладеним відповідно до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», на адресу його електронної пошти, зазначену в заяві про надання статусу резидента Дефенс Сіті.

Одночасно з рішенням про надання статусу резидента Дефенс Сіті Міністерство оборони України вносить відповідний запис до реєстру Дефенс Сіті. Витяг з реєстру Дефенс Сіті надсилається заявнику одночасно з рішенням про надання статусу резидента Дефенс Сіті.

Стаття 39. Припинення/втрата статусу резидента Дефенс Сіті

1. Статус резидента Дефенс Сіті може бути припинено:

1) у зв'язку із завершенням строку дії правового режиму Дефенс Сіті;

2) добровільно на підставі відповідної заяви резидента Дефенс Сіті.

Статус резидента Дефенс Сіті може бути втрачено на підставі рішення Міністерства оборони України про втрату статусу резидента Дефенс Сіті.

2. Припинення статусу резидента Дефенс Сіті відповідно до пункту 1 частини першої цієї статті відбувається автоматично після завершення строку, визначеного статтею 36 цього Закону, не потребує прийняття Міністерством оборони України окремого рішення і не вважається порушенням резидентом Дефенс Сіті вимог закону.

3. Припинення статусу резидента Дефенс Сіті відповідно до пункту 2 частини першої цієї статті здійснюється шляхом прийняття Міністерством оборони України рішення про припинення статусу резидента Дефенс Сіті. Відповідне рішення приймається Міністерством оборони України протягом п'яти робочих днів з дня отримання від резидента Дефенс Сіті заяви про припинення статусу резидента Дефенс Сіті, крім випадку, передбаченого частиною сьомою цієї статті. Рішення про припинення статусу резидента Дефенс Сіті набуває чинності в день його прийняття, вноситься до реєстру Дефенс Сіті і цього дня надсилається в електронній формі з електронним підписом, накладеним відповідно до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», на адресу електронної пошти резидента Дефенс Сіті, зазначену в реєстрі Дефенс Сіті.

4. Міністерство оборони України приймає рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті відповідно до абзацу четвертого частини першої цієї статті з таких підстав:

1) невідповідність резидента Дефенс Сіті вимогам, визначеним статтею 37 цього Закону, що встановлено Міністерством оборони України під час розгляду звіту про відповідність;

2) невідповідність резидента Дефенс Сіті вимогам, визначеним статтею 37 цього Закону, яку виявлено Міністерством оборони України на підставі інформації, отриманої від органів державної влади або місцевого самоврядування, компетентних органів іноземних держав, міжнародних міжурядових організацій, або безпосередньо з публічних електронних реєстрів, баз даних, інших інформаційних, інформаційно-комунікаційних систем, держателями яких є державні органи, компетентні органи іноземних держав чи міжнародні міжурядові організації, за умови що відповідний орган володіє та надає таку інформацію в межах його повноважень та в порядку, визначеному законодавством;

3) порушення строку подання резидентом Дефенс Сіті до Міністерства оборони України звіту про відповідність більш як на 20 робочих днів з дня спливу граничного строку для такого подання або повторне (друге поспіль) порушення строків подання резидентом Дефенс Сіті до Міністерства оборони України звіту про відповідність;

4) отримання від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, інформації про порушення встановлених законом вимог щодо напрямів використання (нецільове використання) звільненого від оподаткування прибутку, визначеного пунктом 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України;

5) виявлення недостовірності даних у заяві про надання статусу резидента Дефенс Сіті, доданих до неї документах або у звітах про відповідність;

ПРОДОВЖЕННЯ НА 6-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 3—5-Й СТОР.

6) набрання законної сили рішенням суду, яким встановлено обставину невідповідності резидента Дефенс Сіті вимогам, визначеним статтею 37 цього Закону, або порушення напрямів використання (нецільового використання) звільненого від оподаткування прибутку, визначених пунктом 76 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України.

5. Міністерство оборони України приймає рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті протягом:

1) десяти робочих днів з дня отримання звіту про відповідність, що свідчить про невідповідність резидента Дефенс Сіті вимогам, визначеним статтею 37 цього Закону (у разі прийняття рішення з підстави, передбаченої пунктом 1 частини четвертої цієї статті);

2) двадцяти робочих днів з дня виявлення фактів або отримання інформації про ознаки невідповідності резидента Дефенс Сіті вимогам, визначеним статтею 37 цього Закону, але не раніше ніж на десятий робочий день з дня надсилання резиденту Дефенс Сіті електронного повідомлення, передбаченого частиною шостою цієї статті (у разі прийняття рішення з підстави, передбаченої пунктом 2 частини четвертої цієї статті);

3) двадцяти робочих днів з дня виявлення ознак наявності однієї з підстав, передбачених пунктами 3—5 частини четвертої цієї статті, але не раніше ніж на десятий робочий день з дня надсилання резиденту Дефенс Сіті електронного повідомлення, передбаченого частиною шостою цієї статті (у разі прийняття рішення з однієї з таких підстав);

4) п'яти робочих днів з дня набрання законної сили рішенням суду (у разі прийняття рішення з підстави, передбаченої пунктом 6 частини четвертої цієї статті).

6. Міністерство оборони України протягом п'яти робочих днів з дня виявлення фактів або отримання інформації про ознаки наявності однієї або кількох підстав, передбачених пунктами 2—5 частини четвертої цієї статті, зобов'язане надіслати електронне повідомлення на адресу електронної пошти такого резидента Дефенс Сіті, зазначену в реєстрі Дефенс Сіті, в якому, у тому числі, має бути зазначено:

1) ознаки наявності підстав для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті, а також посилення на факти, що свідчать про наявність таких ознак;

2) дату (дати) отримання інформації про ознаки наявності підстав для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті;

3) пропозицію щодо надання резидентом Дефенс Сіті необхідних пояснень та документів, що їх підтверджують.

Резидент Дефенс Сіті, який отримав від Міністерства оборони України електронне повідомлення, має право надати письмові пояснення та документи, що їх підтверджують, у довільній формі протягом п'яти робочих днів з дня отримання такого повідомлення. Ненадання резидентом Дефенс Сіті Міністерству оборони України пояснень у зазначений строк не є підставою для неприйняття Міністерством оборони України рішення щодо такого резидента Дефенс Сіті.

7. Заява про припинення статусу резидента Дефенс Сіті, подана резидентом Дефенс Сіті після направлення йому передбаченого частиною шостою цієї статті електронного повідомлення, повертається без розгляду, якщо за результатами розгляду інформації про ознаки наявності у резидента Дефенс Сіті однієї або кількох підстав, передбачених пунктами 2—5 частини четвертої цієї статті, що стали підставою для надіслання відповідного електронного повідомлення, Міністерство оборони України прийняло рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті.

8. У разі якщо після отримання пояснень за результатами розгляду інформації про ознаки наявності у резидента Дефенс Сіті однієї або кількох підстав, передбачених пунктами 2—5 частини четвертої цієї статті, Міністерство оборони України не прийняло рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті у встановлені цією статтею строки, така інформація в подальшому не може бути використана Міністерством оборони України як єдині відомості, що підтверджують наявність підстав для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті.

9. Якщо до прийняття Міністерством оборони України рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті буде усунуто підставу, передбачену пунктом 2 частини четвертої цієї статті, про що резидентом Дефенс Сіті буде повідомлено Міністерство оборони України, і це не буде спростовано отриманою Міністерством оборони України інформацією від органів державної влади або органів місцевого самоврядування, компетентних органів іноземних держав, міжнародних міжурядових організацій або безпосередньо з державних публічних електронних реєстрів, баз даних, інших інформаційних, інформаційно-комунікаційних систем, держателями яких є державні органи, компетентні органи іноземних держав чи міжнародні міжурядові організації, вважатиметься, що така підстава не виникала.

10. У рішенні про втрату статусу резидента Дефенс Сіті Міністерство оборони України зазначає підставу (підстави) для прийняття такого рішення, перелік фактів, що свідчать про наявність такої підстави (таких підстав), із зазначенням відомостей та джерел інформації, які це підтверджують, а також період невідповідності резидента Дефенс Сіті встановленим вимогам, що стало підставою для прийняття відповідного рішення.

11. Рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті набирає чинності з дня його прийняття, вноситься до реєстру Дефенс Сіті і цього дня надсилається в електронній формі з електронним підписом, накладе-

ним відповідно до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», на адресу електронної пошти резидента Дефенс Сіті, зазначену в реєстрі Дефенс Сіті.

Стаття 40. Реєстр Дефенс Сіті

1. Реєстр Дефенс Сіті — це система накопичення, обробки, обліку, захисту та надання інформації про юридичних осіб, які перебувають або перебували у статусі резидентів Дефенс Сіті.

2. Реєстр Дефенс Сіті створюється Кабінетом Міністрів України. Порядок ведення реєстру Дефенс Сіті, у тому числі відомості, визначені Законом України «Про публічні електронні реєстри», визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Держателем реєстру Дефенс Сіті є Міністерство оборони України.

4. Захист відомостей реєстру Дефенс Сіті здійснюється, зокрема, відповідно до вимог законів України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», «Про державну таємницю», «Про хмарні послуги».

5. Надання інформації з реєстру Дефенс Сіті здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних». Інформація з обмеженим доступом надається в порядку і на умовах, визначених Законом України «Про доступ до публічної інформації» та іншими законами у відповідній сфері.

Стаття 41. Контроль за дотриманням встановлених вимог резидентами Дефенс Сіті

1. Міністерство оборони України в порядку та межах, визначених цим Законом, здійснює контроль за дотриманням резидентами Дефенс Сіті встановлених вимог, у тому числі контроль за відповідністю заявників та резидентів Дефенс Сіті вимогам, визначеним статтею 37 цього Закону.

2. Контроль за дотриманням резидентами Дефенс Сіті встановлених вимог здійснюється Міністерством оборони України шляхом розгляду звітів про відповідність та іншої інформації стосовно резидентів Дефенс Сіті на предмет наявності ознак, що можуть бути підставою для прийняття рішення про втрату статусу резидента Дефенс Сіті. Міністерство оборони України має право надсилати запити та отримувати від правоохоронних та інших державних органів України, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, компетентних органів іноземних держав та міжнародних міжурядових організацій інформацію з метою збору відомостей про відповідність чи невідповідність заявників та резидентів Дефенс Сіті вимогам, визначеним статтею 37 цього Закону.

3. Резидент Дефенс Сіті зобов'язаний щороку не пізніше 1 червня року, наступного за звітним, подавати до Міністерства оборони України звіт про відповідність вимогам, визначеним статтею 37 цього Закону, за період з 1 січня до 31 грудня попереднього календарного року (звіт про відповідність).

Перший звіт про відповідність подається за період з 1 січня по 31 грудня відповідного календарного року, в якому відбулося надання статусу резидента Дефенс Сіті.

Звіт про відповідність повинен включати, зокрема:

1) інформацію про відповідність резидента Дефенс Сіті всім вимогам, визначеним статтею 37 цього Закону;

2) інформацію про розмір частки кваліфікованого доходу резидента Дефенс Сіті, отриманого за звітний період, у загальному доході резидента Дефенс Сіті, отриманому за звітний період;

3) інформацію про виконання у звітному році договорів, якими підтверджується обсяг кваліфікованого доходу.

Невід'ємними додатками до звіту про відповідність є річна фінансова звітність резидента Дефенс Сіті, разом із звітом суб'єкта аудиторської діяльності за результатами перевірки звіту про відповідність, наданим суб'єктом аудиторської діяльності, який відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, а також інші визначені Кабінетом Міністрів України документи, які підтверджують наведену у звіті про відповідність інформацію. Відсутність річної фінансової звітності або звіту суб'єкта аудиторської діяльності, складеного відповідно до вимог цього абзацу, прирівнюється до неподання звіту про відповідність.

Форма, порядок подання та розгляду звіту про відповідність резидента Дефенс Сіті встановлюються Кабінетом Міністрів України.

4. Міністерство оборони України здійснює моніторинг ефективності правового режиму Дефенс Сіті, а також впливу застосування податкових пільг на його ефективність.

Стаття 42. Особливості релокації та реалізації заходів з підвищення захищеності виробничих потужностей резидентів Дефенс Сіті

1. З метою зменшення безпекових ризиків для потужностей оборонно-промислового комплексу України та забезпечення безперервного виробництва оборонної продукції органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти релокації резидентів Дефенс Сіті та реалізації заходів з підвищення захищеності виробничих потужностей резидентів Дефенс Сіті, у тому числі з використанням джерел фінансування, визначених частиною третьою цієї статті.

2. Порядок релокації резидентів Дефенс Сіті та реалізації заходів з підвищення захищеності виробничих потужностей резидентів Дефенс Сіті визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Зарукування податку на доходи фізичних осіб, сплаченого (перерахованого) резидентами Дефенс Сіті,

які подали до Міністерства оборони України заяву про релокацію або заяву про реалізацію заходів з підвищення захищеності виробничих потужностей, здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених Бюджетним кодексом України»;

5) пункт 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 3 березня 2022 року № 2115-IX з наступними змінами доповнити підпунктом 4³ такого змісту:

«4³) резиденти Дефенс Сіті, які відповідно до законодавства зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з відповідними аудиторськими звітами, звітом про управління, консолідованим звітом про управління, звітом про платежі на користь держави та консолідованим звітом про платежі на користь держави, оприлюднюють таку звітність у повному обсязі згідно із законодавством протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неоприлюднення, але не пізніше 30 днів після припинення/втрати статусу резидента Дефенс Сіті.

У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його припинення або скасування, отримані органами державної статистики та іншими виробниками офіційної статистики дані фінансової звітності резидентів Дефенс Сіті не поширюються; офіційна державна статистична інформація поширюється за умови виключення можливості прямої або непрямой ідентифікації резидентів Дефенс Сіті з урахуванням особливостей, визначених центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики, за погодженням із Міністерством оборони України.

Дія підпунктів 1—4 цього пункту не поширюється на подання звітності, інформації та документів Міністерству оборони України, а також на перевірку своєчасності та повноти їх подання.

Дія цієї частини цього пункту термін «резидент Дефенс Сіті» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про національну безпеку України».

6) пункт 2 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні електронні реєстри» (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 11, ст. 27) доповнити підпунктом 4 такого змісту:

«4) у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженням Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та протягом одного року після його припинення чи скасування загальний доступ до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Державного земельного кадастру, Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, Державного реєстру України промислових зразків, Державного реєстру свідоцтв України на торговельні марки, Державного реєстру України компонувань напівпровідникових виробів, Державного реєстру України винаходів, Державного реєстру України секретних винаходів, Державного реєстру України корисних моделей, Державного реєстру України секретних корисних моделей, Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір, Державного реєстру договорів, що стосуються права автора на твір, та інших визначених Кабінетом Міністрів України публічних електронних реєстрів обмежується держателем відповідного реєстру в частині інформації (відомостей) про резидентів Дефенс Сіті в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Дія цієї частини цього пункту термін «резидент Дефенс Сіті» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про національну безпеку України».

3. Установити, що території розміщення об'єктів енергетики, які здійснюють (планують здійснювати) енергозабезпечення військових об'єктів та/або формувань сил оборони, та/або військової (спеціальної) техніки Збройних Сил України, та/або підприємств оборонно-промислового комплексу, розташовані в гірських територіях Карпат на висоті 800 метрів і вище над рівнем моря, визнаються територіями важливого суспільного інтересу. Управління такими територіями передбачає обов'язкову наявність плану природоохоронних заходів щодо максимально можливого збереження дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування.

4. Кабінету Міністрів України протягом одного місяця з дня набрання чинності цим Законом:

1) забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

2) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

3) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

4) розробити та затвердити порядок обмеження доступу до публічних електронних реєстрів в частині інформації (відомостей) про резидентів Дефенс Сіті;

5) забезпечити створення та функціонування реєстру Дефенс Сіті.

5. Рекомендувати Національному банку України протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом встановити особливості здійснення валютних операцій та валютного нагляду щодо резидентів Дефенс Сіті.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
21 серпня 2025 року.
№ 4577-IX.

Василь Стус: життя, творчість і безсмертя

У ніч із 3 на 4 вересня 1985 року в таборі ВС 389/36 села кучино пермської області, що в росії, обірвалося життя Василя Стуса. Поет, прозаїк, літературний критик, перекладач, публіцист, дисидент, правозахисник, політв'язень, борець за незалежність України прожив лише 47 років. Із них 13 довгих і виснажливих літ припали на радянські табори та слідчі ізолятори. Каральна система ссрр двічі засуджувала його — за «антирадянську агітацію і пропаганду». Насправді ж його «провина» полягала лише в обстоюванні української мови й культури, у непохитній боротьбі за права людини та свободу рідного народу. «Або світ прийме мене таким, як я є, як мене народила мати, — або вб'є, знищить мене. Але я — не поступлюся! І з кожної миті своєї, з кожного почуття й думки зроблю свій портрет, тобто портрет цілого світу...» — писав поет. У цих словах, що стали своєрідним життєвим кредо, відчувається його незламність.

Ім'я Василя Стуса стало символом стійкості українського духу та боротьби за свободу. Він прожив усього 47 років, але зумів залишити величезну духовну спадщину, що й нині надихає українців. Його життєвий шлях — це шлях митця й борця, людини, яка відмовилася від компромісів із неправдою.

Василь Семенович Стус народився 6 січня 1938-го в селі Рахнівка на Вінниччині. Його батьки були селянами. У 1939 році родина переїхала на Донбас, у місто Сталіно (нині Донецьк), де минуло дитинство майбутнього поета. Вчився він добре, змалечку захоплювався літературою, багато читав. У 1954-му вступив на історико-філологічний факультет Сталінського педінституту, де вивчав українську мову та літературу. Вже тоді писав вірші й активно друкувався у місцевій пресі. Після навчання В. Стус працював учителем української мови й літератури, служив у армії, згодом вступив до аспірантури Інституту літератури АН УРСР у Києві. Його науковим керівником був академік Олександр Білецький.

Перша поетична збірка Василя Стуса «Зимові дерева» була підготовлена до друку в 1965-му, але цензура заборонила її вихід. Книжку надрукували за кордоном, у Брюсселі, 1970-го завдяки зусиллям української діаспори. Його поезія одразу привертала увагу глибиною, філософічністю, складними образами. У 1970-х роках він створив ще кілька збірок — «Веселий цвинтар», «Круговерть», «Палімпсести», що вийшли друком уже після його смерті.

Свобода, гідність, любов до України, трагізм буття у тоталітарному суспільстві — тематика творів поета. Стус багато перекладав: Гете, Рільке, Лорку, Цветаєву, Есеніна, Кіплінга. Як літературний критик він писав про Шевченка, Тичину, Драча, Сверстюка. Його тексти завжди були чесними й прямими, що не залишало йому шансів на «мирне співіснування» з радянською владою.

Уперше Василь Стус відкрито виступив проти радянської влади 4 вересня 1965 року в київському кінотеатрі «Україна», коли під час прем'єри фільму Сергія Параджанова «Тіні забутих предків» разом з Іваном Дзюбою та В'ячеславом Чорноволом піднявся із закликотом протестувати проти арештів української інтелігенції. За це його виключили з аспірантури, закрили дорогу в науку й друковане слово.

Перший арешт відбувся у січні 1972-го. Йому інкримінували «антирадянську агітацію і пропаганду» за вірші та участь у правозахисному русі. Поета засудили до 5 років таборів суворого режиму та 3 років заслання. Повернувшись у 1979-му, він не припинив діяльності: приєднався до Української Гельсінської групи, допомагав переслідуваним, писав відкриті листи до влади.

Другий арешт відбувся у травні 1980-го. Тоді його засу-

дили до 10 років таборів особливого режиму та 5 років заслання. У вирокі особливо наголошувалося на тематиці його поезії, яка «підривала радянський лад».

Стус відбував покарання в Мордовії та на Уралі. Умови були жорстокими: холод, голод, постійні покарання карцером, заборона листування. Попри це він продовжував писати — на клаптиках паперу, у зошитах, які часто вилучали. Багато його творів було знищено. Остання збірка «Птах душі» (майже 300 віршів) була конфіскована табірною адміністрацією й згоріла в пічці.

У таборах він не був самотнім. Його оточували друзі-політв'язні, серед яких — Юрій Литвин, Олекс Тихий, Левко Лук'яненко, Микола Горбаль, Іван Світличний. Вони підтримували один одного у найважчі хвилини, обмінювалися книжками, писали листи до рідних, допомагали пережити карцер і голодування. Стус називав їх братами по духу, а їхня дружба була одним із небагатьох променів світла в темряві табірної життя.

28 серпня 1985 року Стуса покарали черговим карцером лише за те, що, читаючи книгу, він сперся ліктем на нари. На знак протесту поет оголосив сухе голодування. Він був виснажений хворобами, зокрема серцевими. У ніч із 3 на 4 вересня 1985 року Василь Стус помер у карцері табору ВС-389/36 у селі кучино пермської області. Офіційна версія — «зупинка серця». Але друзі та дослідники його життя переконані: смерть була результатом нелюдських умов утримання, виснаження організму і цілеспрямованих знущань адміністрації. Тіло поета поховали без відома рідних на місцевому кладовищі, на могилі поставили лише дерев'яний кілок із номером «9».

Фото з відкритих джерел.

Символічно, що радянська влада знищила Василя Стуса саме 4 вересня — у двадцяту річницю акції протесту в київському кінотеатрі «Україна» під час прем'єри фільму «Тіні забутих предків». Відтоді система бачила у ньому небезпечного ворога — чесного, безкомпромісного, того, хто йшов до кінця. Але сам поет передбачав своє безсмертя:

Фото з відкритих джерел.

«А проте: ми ще повернемось, обов'язково повернемось, бодай — ногами вперед, але: не мертві, але: не переможені, але: безсмертні».

19 листопада 1989 року останки Василя Стуса, а також Юрія Литвина та Олексі Тихого перепоховали в Києві на Байковому цвинтарі. Похорон перетворився на багатотисячну акцію національного пробудження. Це була моральна перемога над радянською системою.

Нині Василь Стус — одна з ключових постатей української культури ХХ століття. Його іменем названі вулиці, школи, університет у Вінниці. Встановлено десятки пам'ятників, випущено пам'ятні монети, є літературна премія його імені. У 1991 році він посмертно став лауреатом Державної премії України імені Тараса Шевченка за збірку «Дорога болю», а у 2005-му отримав орден Держави — одну з найвищих державних відзнак. Його поезію вивчають у школах, творчість Василя Стуса є у програмах вишів. В Україні відкрито десятки пам'ятників поету. Один із перших — у його рідному селі Рахнівка на Вінниччині. У Києві 2001 року встановлено пам'ятник на території Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова, а 2018-го — скульптуру біля головного корпусу ДонНУ імені Василя Стуса, який після окупації Донецька переїхав до Вінниці.

2015 року Національний банк України випустив пам'ятну монету, присвячену поету.

У 2016-му Київський національний університет «Києво-Могилянська академія» заснував Премію Василя Стуса, яка щорічно вручається діячам культури та мистецтва, котрі своєю творчістю втілюють цінності свободи та гідності. Також заснована Міжнародна літературна премія імені Василя Стуса.

Літературна спадщина митця

В. Стус залишив після себе понад 250 віршів, десятки літературознавчих статей, переклади й листи. Частину його спадщини було знищено, але те, що вціліло, стало золотим фондом української культури.

Поетичні збірки:

- «Зимові дерева» (Брюссель, видано 1970 р.);
- «Веселий цвинтар» (1970—1971 рр., Мюнхен, видано 1983 р.);
- «Круговерть» (рукопис 1971—1972 рр., видано посмертно);
- «Час творчості» (написана у таборах, видана посмертно);
- «Палімпсести» (1977—1979 рр., Мюнхен, видано 1986 р., після смерті поета);
- «Птах душі» (1983—1985 рр., не збережена повністю).

Переклади. Стус перекладав Гете, Рільке, Лорку, Бодлера, Кіплінга, Цветаєву, Есеніна та ін. Його переклади вирізняються глибиною і поетичною точністю.

Критика та публіцистика. Василь Стус написав десятки літературознавчих статей. У них він поставав як тонкий аналітик і водночас безкомпромісний борець за моральні орієнтири літератури.

Листи з таборів. Важлива частина спадщини — «Таборові зошити» і «Листи до сина», у яких розкриваються світогляд поета, його моральні принципи, особиста драма й незламність.

Пам'ять про нього живе не лише у віршах, пам'ятниках і назвах вулиць. Вона — в серцях українців, для яких Василь Стус — приклад нескореності й безсмертя.

Василь Стус став героєм художніх і документальних фільмів, це, зокрема, — «Заборонений» (український повнометражний художній фільм, знятий режисером Романом Бровком за сценарієм Артемія Кірсанова та Сергія Дзюби у 2019 році про останні роки життя поета).

У 2019-му побачила світ книжка журналіста й історика Вахтанга Кіплані «Справа Василя Стуса. Збірка документів з архіву колишнього КДБ УРСР». Основу видання становлять документи з архівів КДБ, що нині зберігаються в Службі безпеки України. Це матеріали кримінальної справи 1980 року проти поета — протоколи допитів, ухвали судів, свідчення, листи та спогади рідних і друзів. Окреме місце відведено записам самого Василя Стуса, зробленим у таборі й таємно переданим на волю. Видання стало одним із найбільш резонансних за роки Незалежності. Загальний наклад перевищив 100 тисяч примірників, що є рекордом для української документальної літератури. У 2021-му за результатами читачького голосування книжку визнано найзнаковішою за три десятиліття Незалежності України. У 2020 році з'явилася й адаптована аудіоверсія «Справи Василя Стуса», озвучена актором і режисером Ахтемом Сеїтаблаєвим. Ця книга — документальне свідчення доби, що відкриває правду про життя і смерть поета-дисидента Василя Стуса та водночас нагадує про ціну свободи і незалежності. Його життя — це приклад самопожертви в ім'я свободи. Він міг обрати шлях компромісів, але залишився вірним собі й народові. Тому сьогодні для українців Василь Стус — не лише поет, а й моральний орієнтир, символ гідності та незламності. У часи випробувань, які переживає Україна, його слова звучать пророче й нагадують, що справжня свобода та гідність варті найбільшої жертви:

«Як добре те,
що смерті не боюся
і не питаю, чи тяжкий
мій хрест,
що перед вами, судді,
не клонюся
в передчутті
недовідомих верст,
що жив, любив
і не набрався скверни,
ненависті, прокльону,
каяття.

Народе мій,
до тебе я ще верну,
як в смерті обернуся до життя
своїм стражданням
і незлим обличчям.

Як син, тобі доземно уклонюся
і чесно гляну в чесні твої очі
і в смерті з рідним краєм
порідность...».

Пресслужба
Апарату Верховної Ради України.

Кабмін змінив правила перетину кордону жінками, які є депутатами місцевих рад

Жінки, які є депутатами місцевих рад, можуть виїжджати за кордон без обмежень. Водночас виняток становлять ті депутатки, які є посадовими особами місцевого самоврядування. Про це повідомляє пресслужба ДПСУ.

«Жінки, які є депутатами місцевих рад, можуть виїжджати за кордон без обмежень. Водночас виняток становлять ті депутатки, які є посадовими особами місцевого самоврядування, — мають відповідних рішень про службові відрядження, а також з метою відвідування дітей, які перебувають за межами України, або для супроводження таких дітей для виїзду за межі України», — йдеться в повідомленні.

Як поінформували у Держприкордонслужбі, пропуск зазначеної категорії осіб на виїзд з України здійснюватиметься лише після оновлення відповідних баз даних у спосіб та терміни, визначені Кабміном.

Укрінформ.

Британія продовжує програму підтримки українців іще на два роки

Уряд Великої Британії вирішив продовжити програму підтримки українців Ukraine Permission Extension іще на два роки. Про це заявила міністр внутрішніх справ Британії Івett Купер під час виступу в Палаті громад.

«Ми продовжимо робити свій внесок у підтримку України, продовжуючи програму Ukraine Permission Extension іще на 24 місяці», — заявила вона. За словами Івett Купер, подорожці будуть оприлюднені пізніше.

Ukraine Permission Extension Scheme (UPE) — це програма, яка дозволяє українцям, що перебувають у Великій Британії за однією з українських схем, продовжити дозвіл на проживання ще на 18 місяців. Ця програма зберігає всі права, надані за схемою Homes for Ukraine, Ukraine Extension Scheme та Ukrainian Family Scheme: право на роботу, доступ до соціальних виплат, медичне обслуговування і освіту.

Укрінформ.

У Києві відбудеться фестиваль «Японська осінь-2025»

У НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» з 5 по 7 вересня триватиме щорічний фестиваль японської культури «Японська осінь-2025». Організатором заходу є Українсько-японський центр КПІ ім. Ігоря Сікорського. Фестиваль включає майстер-класи та лекції провідних експертів, заняття з японської мови для дорослих та дітей, демонстрації чайної церемонії, японського танцю та карате, концерти традиційних японських інструментів тощо.

Фестиваль «Японська осінь» благодійний — усі концерти, майстер-класи, демонстрації та виставки безплатні. Захід відбувається щорічно з 2014 року і є однією з найбільших подій, що популяризує японську культуру в Україні.

Укрінформ.

Відкритий діалог з ветеранською спільнотою

Відбулася зустріч із представниками ветеранських організацій, присвячена питанням удосконалення взаємодії та підвищення ефективності співпраці з органами державної влади.

Активна участь ветеранської спільноти у громадському житті — це запорука сильного та стійкого суспільства. Якщо ветерани

мають змогу впливати на ухвалення рішень, їхній бойовий досвід, лідерські якості та прагнення змін стають важливими

чинниками розвитку держави. Така взаємодія не лише сприяє вирішенню актуальних проблем, а й зміцнює довіру між суспільством та владою.

Для Мінветеранів — це ключовий аспект формування ефективної державної політики. Прямий діалог із представника-

ми ветеранських організацій допомагає враховувати реальні потреби та виклики, з якими стикаються захисники й захисниці. Загалом формується держава, де кожен ветеран має змогу реалізувати свій потенціал, а їхній внесок у розбудову країни належно цінується та підтримується.

До обговорення долучилися міністерка Наталія Калмикова, а також представники ICAP Єднання, чия присутність та активна позиція підкреслюють важливість відкритого діалогу між громадськістю та державою.

Під час обговорення ветерани поділилися власним досвідом реалізації проектів підтримки ветеранської спільноти, окреслили ключові виклики, з якими стикалися у взаємодії з державними структурами, та надали конкретні пропозиції щодо подальшої співпраці, які допоможуть зробити систему більш дієвою та зручною.

Один з тих, хто був присутній на зустрічі, харків'єць Ігор Шишко, який після полону, в якому перебував 801 день, сьогодні очолює обласний простір «Пліч-о-пліч». Це місце, де ветерани та їхні родини отримують психологічну підтримку, проходять реабілітаційні заходи, навчаються та знаходять нові можливості для свого життя у мирному середовищі. Його власний досвід полону та відновлення після нього став ос-

новою особливого підходу до роботи. Ігор розуміє, що важливо не лише надавати допомогу, а й створювати середовище, у якому кожен ветеран відчуває себе потрібним, почутим і захищеним.

Володимир Рудковський — військовослужбовець, який пройшов крізь випробування війною і не лише вистояв, а й знайшов у собі сили допомагати іншим. Сьогодні він працює мотиваційним тренером у центрі UNBROKEN — місці, де військові та цивільні, які зазнали поранень чи травм, отримують комплексну медичну, психологічну та соціальну підтримку. Володимир знає, як важко буває повірити у власні сили. Саме тому його тренінги — це не лише про фізичну витривалість. А й про внутрішню стійкість, віру у себе та командний дух.

Під час дискусії окрему увагу приділили питанням прозорості процесів, підвищення ефективності надання послуг ветеранам та залучення громадських організацій до формування державної політики у ветеранській сфері.

Мінветеранів і надалі працюватиме над розширенням та формуванням дієвих інструментів співпраці та впровадження рішень, які допоможуть кожному ветерану отримати належну підтримку та можливості для розвитку.

Пресслужба Апарату
Верховної Ради України.

Фото з відкритих джерел.

Календар

4 вересня 1991-го: день, коли над Верховною Радою замайорів синьо-жовтий прапор

4 вересня 1991 року стало символічною віхою на шляху України до незалежності. Саме цього дня над куполом Верховної Ради вперше офіційно підняли національний синьо-жовтий прапор, який сьогодні для мільйонів українців уособлює свободу, єдність та боротьбу за власну державу.

4 вересня 1991-го Верховна Рада ухвалила рішення урочисто підняти державний прапор над своїм будинком. Подія відбулася під час спеціальної церемонії. На площі перед парламентом зібралися тисячі киян, які прийшли, щоб стати свідками історичного моменту. Коли стяг поволі здіймався над куполом, площа вибухнула оплесками та вигуками: «Слава Україні!». Цей день закарбувався у пам'яті сучасників як переломний. Хоч офіційно синьо-жовтий прапор набув статусу державного символу дещо пізніше, у 1992 році, саме підняття його над парламентом стало фактичним визнанням нового етапу української історії.

Варто згадати, що упродовж радянського періоду синьо-жовті кольори вважалися «націоналістичними» й були під забороною. Тримати вдома чи тим паче вивішувати такий прапор означало наразитися на переслідування. Тим промовистішим став момент, коли цей заборонений символ раптом зайняв своє місце на найвищій точці головної законодавчої установи країни.

Підняття прапора 4 вересня 1991 року стало не лише урочистим актом, а й символічним підтвердженням незворотності незалежності. Під цим стягом українці знову і знову виборювали свою свободу — під час Помаранчевої революції, Революції Гідності, у боротьбі з російською агресією. Синьо-жовтий прапор — це більше ніж поєднання кольорів. Це уособлення тисячолітньої історії, прагнення до волі й державності. І цей день нагадує нам: народ, який підняв свій прапор над столицею, вже ніколи не відмовиться від права бути вільним.

Пресслужба Апарату
Верховної Ради України.

Фото з архіву «Голосу України» (Олександра КЛИМЕНКА).

ОГОЛОШЕННЯ

Повістка про виклик до суду

Вільнянський районний суд Запорізької області викликає обвинуваченого за ч.7 ст.111-1 КК України **Чеботарєва Віктора Вікторовича**, 25.02.1989 р.н., зареєстроване місце проживання: Запорізька область, Бердянський район, м. Приморськ, вул. Гоголя, 88, у підготовчє судовє засідання, призначене на 10-00 год. 09.09.2025 року, на 10-50 год. 18.11.2025 року, на 10-00 год. 05.12.2025 року, на 13-00 год. 24.12.2025 року (справа № 314/748/24) у приміщенні суду за адресою: Запорізька область, м. Вільнянськ, вул. Бочарова, 4. Головуючий суддя Капітонов Є.М. З моменту опублікування повістки про виклик у ЗМІ загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті суду обвинувачений вважається належним чином ознайомленим з її змістом.

Сьома Криворізька державна нотаріальна контора розшукує спадкоємця за заповітом Урбанович Миколу Петровича, 1937 року народження. За детальною інформацією звертатись за адресою: Дніпропетровська область, місто Кривий Ріг, вулиця Лютчиків буд. 36а або за телефоном 067 564 58 78.

Загублене посвідчення батьків багатодітної сім'ї БС 243801, видане Службою у справах дітей і сім'ї Печерської районної в місті Києві Державної адміністрації від 23.06.2022 р. на ім'я Парцхаладзе Лев Рєвазович та Степанова Анастасія Петрівна, вважати недійсним.

Втрачений диплом серія В23 № 144493, виданий Київським національним університетом імені Тараса Шевченка від 30.06.2023 року на ім'я Максима Іванушкіна, вважати недійсним.

Втраченє посвідчення офіцера Збройних Сил України серія УК №237999, виданє військовою частиною А4165 від 27.11.2022 року на ім'я Латиша Євгена Олеговича, вважати недійсним.

Втрачений студентський квиток КВ 13869460, виданий КПІ ім. Ігоря Сікорського на ім'я Неділько Олександра Василівна, вважати недійсним.

Втрачений додаток до диплома АР №22440100 про вищу освіту серії А №451936, виданий Мелітопольським медичним училищем від 27.06.2003 р. на ім'я Флерко Ельміра Ахмедівна (дівоче прізвище — Гулієва) вважати недійсним. Втрачений шкільний атестат серії ТЕ №001615, виданий Загальноосвітньою школою №6 м. Мелітополь на ім'я Гулієва Ельміра Ахмедівна в 1999 р. вважати недійсним.

Директор
ДП «Голос України»
Сергій СІВОЛАП

Відповідальні
за підготовку
та випуск номера:
Віталій СУДДЯ,
Тетяна УВЕРОВА.

Засновник —
Верховна Рада України

Передплатний індекс
на 2025 рік
40224

325,87 грн — на місяць;
986,61 грн — на квартал;
1973,32 грн — на пів року;
3910,44 грн — на рік.

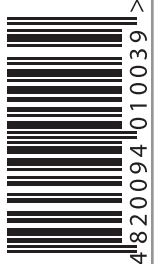
Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-polygraf.kiev.ua
Зам. 96256
Видавець —
Державне підприємство
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03057, Київ-57,
вул. Петра Нестєрова, 4.

ТЕЛЕФОН:
з питань оголошень — 456-92-11.

E-mail: mail@golos.com.ua —
загальний

Сайт — www.golos.com.ua

48200941010039